

FIȘA DISCIPLINEI**ETICĂ APLICATĂ**

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea "Babeș-Bolyai"	
1.2. Facultatea	Facultatea de Istorie și Filosofie	
1.3. Departamentul	Departamentul de Istorie în limba maghiară	
1.4. Domeniul de studii	Filosofie	
1.5. Ciclul de studii	Licență	
1.6. Programul de studii / Calificarea	Filosofie	
1.7. Forma de învățământ	Cu frecvență	

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Etică aplicată				Codul disciplinei	HLM2304
2.2. Titularul activităților de curs	Conf. univ. dr. Ungvári Zrínyi Imre					
2.3. Titularul activităților de seminar	dr. Soós Amália					
2.4. Anul de studiu	II	2.5. Semestrul	3	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					24
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					12
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat (consiliere profesională)					10
Examinări					4
Alte activități					
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					70
3.8. Total ore pe semestru					126
3.9. Numărul de credite					5

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	• Sală cu proiector multimedia, ecran de proiecție, tablă	
--------------------------------	---	--

5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	• Sală cu proiector multimedia, ecran de proiecție, tablă	
---	---	--

6.1. Competențele specifice acumulate¹

Competențe profesionale/esențiale	• C1 Identificarea și aplicarea adecvată a fundamentelor teoretice și istorice ale filosofiei: presupozii, principii, valori, etici, modalități de gândire și practici. • C2 Ordonarea și formularea de idei, teme și probleme filosofice generale și de ramură. • C3 Identificarea prin gândire critică (analiză și evaluare logice) a punctelor tari și slabe ale unor soluții, concluzii sau abordări alternative de probleme. • C5 Producerea/proiectarea și comunicarea de idei/cunoștințe filosofice. • C6 Mediarea interumană și interculturală prin identificarea, analiza și soluționarea unor probleme interumane și interculturale
Competențe transversale	• CT1 Abordarea în mod realist și prin argumentare atât teoretică, cât și practică a unor situații problemă cu grad mediu de dificultate în vederea soluționării lor eficiente. • CT2 Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă într-o echipă multidisciplinară pe diverse paliere ierarhice. • CT3 Autoevaluarea nevoii de formare profesională în scopul dezvoltării autonomiei personale, al inserției și adaptabilității la cerințele pieței muncii.

6.2. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Studentul cunoaște: C2 Ordonarea și formularea de idei, teme și probleme filosofice generale și de ramură C3 Identificarea prin gândire critică (analiză și evaluare logice) a punctelor tari și slabe ale unor soluții, concluzii sau abordări alternative de probleme
Aptitudini	Studentul este capabil să C2.4 Evalueze comparativ idei și argumente ale unor teorii filosofice și identificarea meritelor și limitelor acestora C2.5 Soluționeze probleme filosofice de complexitate medie, la o disciplină filosofică oarecare C3.3 Aplice reguli generale la probleme umane specifice pentru a formula răspunsuri adecvate (raționament deductiv)
Responsabilități și autonomie	Studentul are capacitatea de a lucra independent pentru C3.5 Realizarea unui studiu de caz legat de o problemă umană, și formularea de soluții bazate pe alegeri multiple

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• Problematizarea și operaționalizarea conceptelor cheie pentru a rezolva problemele etice aplicate
7.2 Obiectivele specifice	• O abordare realistă a situațiilor morale prin raționament teoretic și practic

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Perspectiva specifică filozofiei morale	Prelegere, discuții	Se va acorda atenție explicațiilor și exemplificării
2. Sfatul moral și relațiile morale	Ibid.	Ibid.
3. Comunitatea morală și persoana morală	Ibid.	Ibid.
4. Orientarea morală	Ibid.	Ibid.
5. Decizia morală	Ibid.	Ibid.
6. Responsabilitatea morală	Ibid.	Ibid.
7. Problemele moralității sociale	Ibid.	Ibid.
8. Însemnătatea morală a „ficțiunilor juridice”	Ibid.	Ibid.
9. Componente morale ale relațiilor interculturale	Ibid.	Ibid.
10. Diferențierea problematicei etice	Ibid.	Ibid.
11. Bioetica și elemente de etica mediului	Ibid.	Ibid.
12. Etica economiei	Ibid.	Ibid.
13. Etica funcționarului public	Ibid.	Ibid.
14. Etica mass-media	Ibid.	Ibid.

Bibliografie

1. GADAMER, Hans-Georg: Igazság és módszer. Egy filozófiai hermeneutika vázlata [Adevăr și metodă. Schița întemeierii unei hermeneutici filozofice]. Budapest, Gondolat, 1984.
2. HARTMANN, Nicolai: Az erkölcsi követelmények lényegéről [Despre esența cerințelor morale], In: Nicolai Hartmann: Lételeméleti vizsgálódások [Investigații ontologice], Gondolat, Budapest, 1972.
3. HELLER Ágnes: Morálfilozófia [Filozofia moralei], Cserépfalvi, Budapest, 1996.
4. HONETH, Axel: Elismerés és morális kötelesség [Recunoaștere și obligație morală], In: Honeth, Axel: Elismerés és megvetés. Tanulmányok a kritikai társadalomelmélet köréből [Recunoaștere și desconsiderare. Studii din domeniul teoriei sociale critice] Jelenkor, Pécs, 1997.
5. RIVERS-MATHEWS: Médiaetika [Etica mass-media], Bagolyvár, Budapest, 1993.
6. RORTY, Richard: Esetlegesség ironia és szolidaritás [Contingență, ironie, solidaritate], Jelenkor, Pécs, 1994.
7. LIPOVETSKY, Gilles: Amurgul datoriei. Etica nedureroasă a noilor timpuri democratice, Editura Babel, București, 1996.
8. SCRIPCARU, GH.-CIUCĂ, A.-ASTĂRĂSTOAE, V.-SCRIPCARU, C.: Bioetica, științele vieții și drepturile omului, Polirom, Iași, 1998.
9. TAYLOR, Charles: Sources of the Self. The Making of the Modern Identity, Harvard University Press, Cambridge, Massachusetts, 1989.
10. UNGVÁRI ZRÍNYI Imre: Morálfilozófia [Filozofia moralei], Cluj-Napoca, Editura Egyetemi Műhely Kiadó, Bolyai Társaság, 2008.
11. UNGVÁRI ZRÍNYI Imre: Alkalmazott etikai alapfogalmak. Bioetika. Gazdaságetika. Közszolgálati etika. Médiaetika [Concepte fundamentale de etică aplicată. Bioetică. Etica afacerilor. Etica funcționarului public. Etica mass-media]. Cluj-Napoca, Editura Egyetemi Műhely Kiadó, Bolyai Társaság, 2007.
12. ZSOLNAI, László: Gazdaság, ökológia, etika [Economie, ecologie, etică]. Budapest, Gondolat., Budapest, Helikon, 2000.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. HELLER Ágnes: Morálfilozófia. Előszó [Filozofia moralei. Cuvânt înainte]; HONETH, Axel: Elismerés és morális kötelesség [Recunoaștere și obligație morală]	Anal. de text, discuții	
2. GADAMER, Hans-Georg: Arisztotelész hermeneutikai aktualitása [Actualitatea hermeneutică a lui Aristotel]	Ibid.	Ibid.
3. HELLER Ágnes: Morálfilozófia. Köznapi erények, intézményes szabályok, univerzális maximák [Filozofia moralei. Virtuți cotidiene, reguli instituționale, maxime universale], V.-VI.; TAYLOR, Charles: Sources of the Self	Ibid.	Ibid.
4. HELLER Ágnes: Morálfilozófia. Köznapi erények, intézményes szabályok, univerzális maximák [Filozofia moralei. Virtuți cotidiene, reguli instituționale, maxime universale], I.-III.	Ibid.	Ibid.
5. HARTMANN, Nicolai: Az erkölcsi követelmények lényegéről [Despre esența cerințelor morale]	Ibid.	Ibid.
6. Heller Ágnes: A felelősség [Responsabilitatea], TAYLOR, Charles: Responsibility for the Self	Ibid.	Ibid.
7. WEBER, Max: A protestáns etika és a kapitalizmus szelleme [Etica protestantă și spiritul capitalismului]	Ibid.	Ibid.
8. DWORKIN, Ronald: Vegyük komolyan a jogokat! [Drepturile la modul serios]	Ibid.	Ibid.
9. TAYLOR, Charles: Az elismerés politikája [Politica recunoașterii]	Ibid.	Ibid.
10. WEBER, Max: A tudomány és a politika mint hivatás [Știința și politica ca vocație]	Ibid.	Ibid.
11. CHARLES, Suzanne: Bioetikai olvasókönyv. Multidiszciplináris megközelítés [Manual de bioetică. Abordare multidisciplinară]; SCRIPCARU, GH.-CIUCĂ, A.-ASTĂRĂSTOAE, V.-SCRIPCARU, C.: Bioetica, științele vieții și drepturile omului	Ibid.	Ibid.
12. GOWDY, John M.: A biodiverzitás értéke – Piacok, társadalom és ökológiai rendszerek [Valoarea biodiversității–Piețe, societate și sisteme ecologice]	Ibid.	Ibid.
13. GULYÁS Gyula: Köszölgélat és etika. A morális felelősség dilemmái [Serviciu public și etică. Dilemele responsabilității morale]	Ibid.	Ibid.
Bibliografie CHARLES, Suzanne: Bioetikai olvasókönyv. Multidiszciplináris megközelítés [Manual de bioetică. Abordare multidisciplinară]. Dialog Campus, Pécs–Budapest, 1999 DWORKIN, Ronald: Vegyük komolyan a jogokat! [Drepturile la modul serios], In: Huoranszki Ferenc (szerk): Modern politikai filozófia, Osiris-Láthatalan. Kollégium. Budapest, 1998 GADAMER, Hans-Georg: Arisztotelész hermeneutikai aktualitása [Actualitatea hermeneutică a lui Aristotel], In: GADAMER, Hans-Georg: Igazság és módszer. Egy filozófiai hermeneutika megalapozásának vázlata [Adevăr		

și metodă. Schița întemeierii unei hermeneutici filozofice], Gondolat, Budapest, 1984, pp. 221.-228. GOWDY, John M.: A biodiversitás értéke – Piacok, társadalom és ökológiai rendszerek [Valoarea biodiversității–Piețe, societate și sisteme ecologice], Kovász, VIII. évfolyam, 1–4. szám – 2004. Tavasz–Tél (44–73. ldal), <http://www.epa.hu/00700/00721/00015/owdy.html>, 2 Feb 2008

GULYÁS Gyula: 1994 Közzolgálat és etika. A morális felelősség dilemmái [Serviciu public și etică. Dilemele responsabilității morale], 1994/05, Society and Economy, Volume XVI. Number 5.,

HARTMANN, Nicolai: Az erkölcsi követelmények lényegéről [Despre esența cerințelor morale], In: Nicolai Hartmann: Lételeméleti vizsgálódások [Investigații ontologice], Ed. Gondolat, Budapest, 1972.

Heller Ágnes: A felelősség [Responsabilitatea], In: Heller Ágnes: Általános etika [Etica generală], Cserépfalvi, Budapest, 1994;

HELLER Ágnes: Morálfilozófia [Filozofia moralei.]. Előszó [Cuvânt înainte]; Köznapi erények, intézményes szabályok, univerzális maximák I-III.[Virtuți cotidiene, reguli instituționale, maxime universale I.-III.]Cserépfalvi, Budapest, 1996, pp. 7-14.; pp. 45-70.

HONETH, Axel: Elismerés és morális kötelesség [Recunoaștere și obligație morală], In: Honeth, Axel: Elismerés és megvetés.Tanulmányok a kritikai társadalomelmélet köréből [Recunoaștere și desconsiderare. Studii din domeniul teoriei sociale critice] Jelenkor, Pécs, 1997.

RIVERS-MATHEWS: Médiaetika [Etica mass-media], Bagolyvár, Budapest, 1993.

TAYLOR, Charles: Responsibility for the Self, In: Amélie Oksenberg Rorty (ed.): The Identity of Persons, Berkley, Los Angeles, London, University of California Press, 1976

TAYLOR, Charles: Sources of the Self. The Making of the Modern Identity, Harvard University Press, Cambridge, Massachusetts, 1989.

TAYLOR, Charles: Az elismerés politikája [Politica recunoașterii], In: Fischmidt Margit (szerk.): Multikulturalizmus [Multiculturalism], Osiris-Láthatatlan Kollégium, Budapest.

WEBER, Max: A protestáns etika és a kapitalizmus szelleme [Etica protestantă și spiritul capitalismului]. Budapest, Ed. Gondolat, 1982.

WEBER, Max: A tudomány és a politika mint hivatás [Știința și politica ca vocație]. Budapest, Ed. Kossuth, 1995.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Cursului și temele discutate în cadrul său există în programele de studii a universităților și facultăților de profil din România și din întreaga lume, de ex.: Universitatea din București, Facultatea de Filosofie, Studii de licență, Planul de învățământ (<http://www.filosofie.unibuc.ro/plan>), În cadrul Facultății de Filosofie a Universității din București funcționează chiar Centrul de Cercetări în Etică Aplicată (<http://www.ccea.ro/>) University of Oxford, Faculty of Philosophy, Course Descriptions: Ethics (http://www.philosophy.ox.ac.uk/undergraduate/course_descriptions), Princeton University Department of Philosophy, Course Descriptions (<http://philosophy.princeton.edu/graduate-course-offerings.html>)

Cursul include cunoștințe care sunt importante înțelegerii cerințelor deontologice ale oricărei profesii

Cursul include cunoștințe de bază care se pot aplica în mai multe domenii. Temele discutate constituie puncte de plecare al consilierii etice oferite de firme de consultanță firmelor și ONG-urilor în cadrul celor mai cunoscute programe de training instituțional vezi de exemplu Smart Solutions & Support s.r.l., Romania. (<http://www.omnisolutions.ro/ro/?smart-solutions-support-romania>)

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Prezența obligatorie a studentului la 70% din cursuri, adică la 9 din cele 14 cursuri	Examen scris	Nota finală se compune din două componente: 1. nota de la examenul scris (70%)

	Studentul trebuie să aibă notă de trecere (5) atât la curs (examen scris) cât și la seminar (analiza a 3 texte) ca să promoveze disciplina. În cadrul evaluării: - problemele identificate corect - abordarea conținutului cu respectarea cadrului conceptual și metodologic -tentativa de copiere sau fraudă se notează cu: 1 -necunoașterea subiectelor se notează cu: 4		2. nota de la seminar (30%)
10.5 Seminar/laborator	- tema identificată corect - abordarea conținutului cu respectarea cadrului conceptual și metodologic	- prezență - participarea la discuții - prezentarea (analiza) a trei texte din tematica seminariilor	30%
10.6 Standard minim de performanță			
a. Studentul are o viziune de ansamblu asupra eticii și a problemelor sale fundamentale b. Studentul cunoaște și este capabil să explice cu ajutorul unor termeni tehnici legătura dintre problemele etice și cele ale comportamentului individual într-un domeniu relevant conform opțiunii sale. c. Studentul este capabil să facă o prezentare coerentă a cel puțin trei texte legate de tematica cursului.			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă						
							

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".

Data completării:
15.09.2025

Semnătura titularului de curs
Conf. dr. Ungvári Zrínyi Imre

Semnătura titularului de seminar
dr. Soós Amália

Data avizării în departament:
20.09.2025.

Semnătura șefului de catedră:
Conf. Univ. Dr. Nagy Róbert